

PENSIONS KASSEN

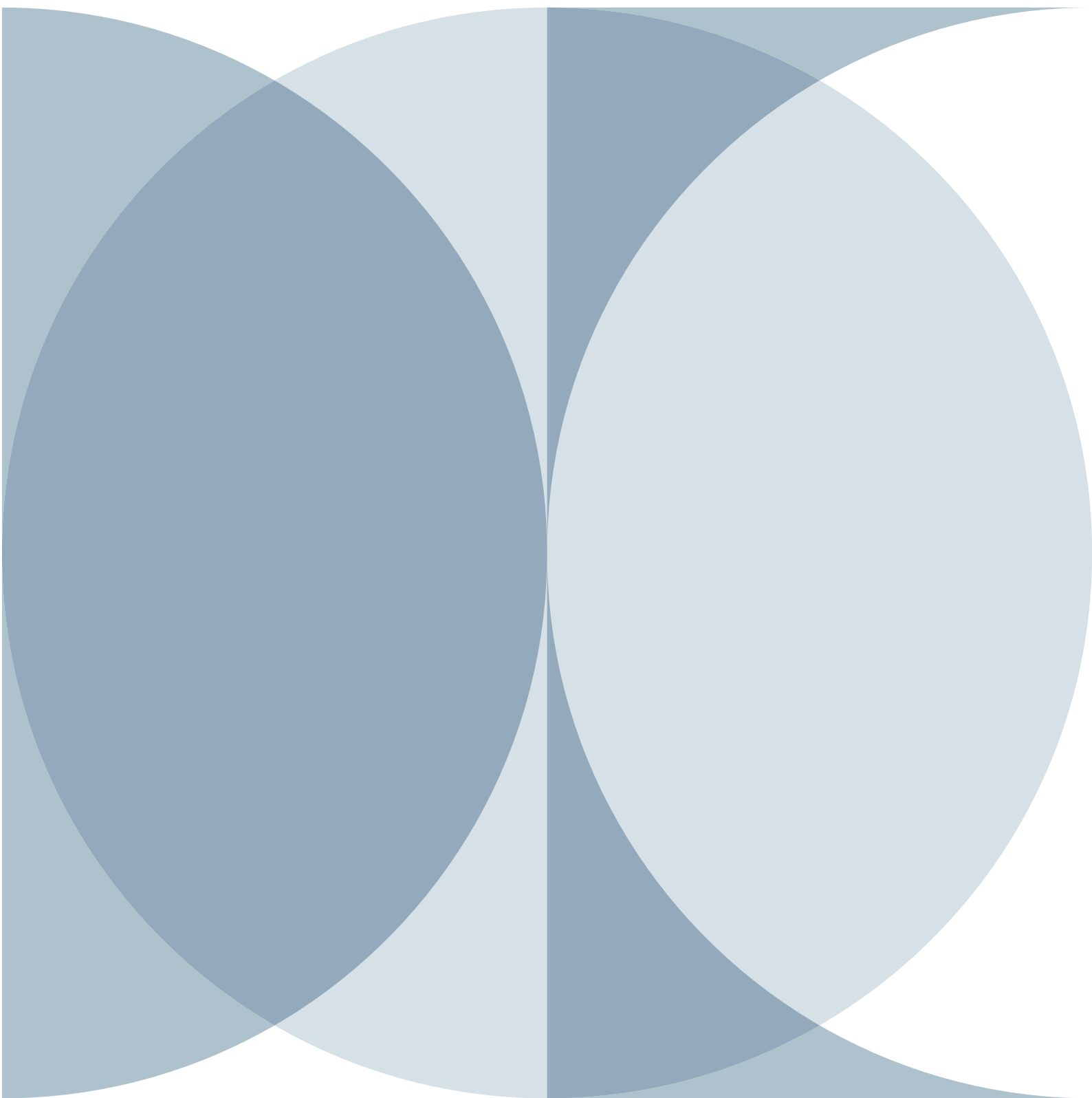
**Magistre
& Psykologer**

Politik for

Ansvarlige investeringer

CVR-nr: 20 76 68 16

Juni 2018

”Højt afkast og ansvarlighed
kan og skal gå hånd i hånd”

Egon Kristensen, bestyrelsesformand i MP Pension

Indhold

Indhold	3
Indledning og grundlag	4
Politik i korte træk	6
Fremgangsmåde i korte træk	9
Bilag A - FN's Global Compact	17
Bilag B - PRI	18

Indledning og grundlag

Indledning

MP Pensions vision er at skabe højt afkast på et ansvarligt grundlag. Derfor arbejder vi indgående med at vurdere og løbende forbedre effekten af vores investeringer i forhold til samfundet, klimaet og vores miljø.

Som medlemsejet pensionskasse har vi et særligt ansvar for at agere samfundsmæssigt ansvarligt og i overensstemmelse med vores medlemmers ønsker om ansvarlighed i kapitalforvaltningen.

Arbejdet med at fremme ansvarlige investeringer er pensionskassens primære bidrag til at indfri FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Samtidig vurderer vi, at veldrevne selskaber, der opfører sig ansvarligt, også giver det højeste afkast på lang sigt.

Politikken for ansvarlige investeringer omfatter alle aktivklasser – børsnoterede aktier, unoterede aktier, statsobligationer, virksomhedsobligationer og fast ejendom. Undtagelser forekommer dog i særlige tilfælde for at sikre en tilstrækkelig risikospredning.

Verden er ikke perfekt, og investeringer på et globalt marked rummer udfordringer. Politikken fastlægger hvordan pensionskassen agerer som en aktiv medejer af de selskaber, vi investerer i, hvor udfordringer måtte forekomme.

Som aktiv ejer er vores fokus på målrettet analyse og dialog med forbedring som formål frem for eksklusion.

Vi forsøger ligeledes at påvirke selskaberne i vores portefølje i positiv retning ved at afgive stemmer på selskabernes generalforsamlinger.

Nytter indsatsen ikke, kan vi bringe investeringen til ophør og skride til eksklusion.

Grundlag

"Lov om finansiell virksomhed"¹ fastsætter i § 158 regler for pensionskassens forpligtelser, når investeringer foretages. Bestemmelsen pålægger på den ene side ikke pensionskasser at inddrage hensyn til samfundsansvar i sine investeringsstrategier, men på den anden side forbyder bestemmelsen det heller ikke.

Det er accepteret, at en investeringsstrategi kan tage hensyn til samfundsansvar, og det afspejles blandt andet i § 132 i "Bekendtgørelsen om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser."²

Med indholdet af § 21 i "Bekendtgørelsen om offentliggørelse af en række redegørelser om samfundsansvar efter årsregnskabsloven"³ peger den danske regering på FN's Global Compact⁴ og de FN-støttede principper for ansvarlige investeringer (i det følgende benævnt "PRI"⁵) som del af et passende grundlag for investorers politikker for ansvarlige investeringer.

Yderligere har den danske regering i marts 2018 udgivet en opdateret "Vejledning om ansvarlige investeringer"⁶, som tilskynder danske investorer at anvende de

¹ Lovbekendtgørelse nr. 174 af 31. januar 2017 om finansiell virksomhed

² Bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015

³ Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2016

⁴ UN Global Compact: www.unglobalcompact.org

⁵ Principles for Responsible Investments: www.unpri.org

⁶ https://samfundsansvar.dk/sites/default/files/vejledning-ansvarlige-investering_erhvervsstyrelsen2018.pdf

”MP Pension ønsker at skabe positive forandringer gennem aktivt ejerskab”

Jens Munch Holst, adm. direktør, MP Pension

internationalt anerkendte normer for ansvarlig virksomhedsadfærd og ansvarlige investeringer fra FN og OECD.

I 2013 har Rådet for Samfundsansvar udarbejdet ”Vejledning om ansvarlige investeringer i statsobligationer⁷”, der opfordrer investorerne til blandt andet at betænke hensyn til menneskerettigheder ved investeringer i statsobligationer.

Med hjemmel i ovennævnte bestemmelser og vejledninger, har pensionskassen valgt at bygge sin politik for ansvarlige investeringer på principperne i FN’s Global Compact (se bilag A) og OECD’s retningslinjer for multinationale selskaber⁸. Begge dokumenter har inkorporeret FN’s retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv⁹ samt PRI (se bilag B).

I februar 2009 tilsluttede pensionskassen sig PRI og har dermed formelt også påtaget sig at efterleve principperne. Pensionskassen har endvidere i juni 2018 besluttet også formelt at tilslutte sig Global Compact.

Pensionskassen arbejder til stadighed på at sikre at investeringsstrategien understøtter den globale klimaaftale fra 2015 (Paris-aftalen) om maksimalt 2 grader global opvarmning og så tæt på 1,5° som muligt. Dette overordnede klimahensyn er derfor også særligt fremhævet i nærværende politik.

Politikken for ansvarlige investeringer beslattes årligt af pensionskassens bestyrelse, bl.a. på baggrund af drøftelse med medlemmerne og arbejdsgangene i pensionskassens medlemsdemokrati.

MP Pensions ”Politik for ansvarlige investeringer” offentliggøres på pensionskassens hjemmeside sammen med information om pensionskassens løbende indsats og fremdrift på området.

⁷ https://samfundsansvar.dk/sites/default/files/vejledning_statsobligationer.pdf

⁸ <https://virksomhedsadfaerd.dk/oecd-retningslinjer>

⁹ <https://www.unglobalcompact.org/library/2>

Politik i korte træ

MP Pensions investeringer skal efterleve en række principper og normer. Ved overtrædelser forsøger vi som udgangspunkt at stoppe eller afbøde overtrædelserne gennem aktivt ejerskab frem for eksklusion. Vores mål er positive forandringer.

Overholdelse af lovgivning, internationale retningslinjer og aftaler

- Pensionskassens investeringer¹⁰ skal ikke overtræde gældende lovgivning.
- Investeringerne skal ikke overtræde principperne i FN's Global Compact, Paris-aftalen, OECD's retningslinjer for multinationale selskaber eller FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP).

Menneskerettigheder

- Investeringerne skal undgå at forårsage eller bidrage til negative indvirkninger på menneskerettighederne.
- Investeringerne skal søge at stoppe og/eller afbøde negative indvirkninger på menneskerettighederne, som de måtte være direkte forbundet til.
- Investeringerne skal også i væbnede konfliktsituationer og konfliktområder¹¹ leve op til virksomheders ansvar for at respektere menneskerettighederne, herunder:
  - Agere med nødvendig omhu, passende til kontekstens udfordringer¹² og
  - Respektere standarderne i den internationale humanitære folkeret.¹³

¹⁰ "investeringer" henviser til, at både pensionskassens investeringsproces og -beslutninger, såvel som fx et børsnoteret aktieselskab i pensionskassens portefølje, skal leve op til politikken.

¹¹ fx Vestbredden og Vestsahara.

¹² Se fx UNGP princip 17, 18 og 23.

Arbejdstagerrettigheder

- Investeringerne skal ikke forårsage, bidrage til eller passivt være direkte forbundet til:
  - Krænkelser af den frie forenings- og organisationsret.
  - Arbejds- og ansættelsesforhold, som foregår under tvang.
  - Ulovligt børnearbejde.
  - Arbejds- og ansættelsesforhold, hvor diskrimination finder sted.
  - Manglende sikkerhed, sundhed og ringe arbejdsmiljøforhold på arbejdspladser.

Miljø og klima

- Investeringerne skal ikke forårsage unødigt eller alvorlig og langsigtet skade på miljø og klimaet. Derfor understøtter vores investeringsstrategi blandt andet den globale klimaaftale, Paris-aftalen, om maksimalt 2 graders global opvarmning.
- Pensionskassen investerer ikke i selskaber med en bruttoomsætning på 25 % eller mere fra kul eller tjæresand
- Pensionskassen frasælger selskaber med en bruttoomsætning fra olie¹⁴ på 50 % eller mere senest 31. december 2020¹⁵.

¹³ Følger af UNGP, princip 12. Kommentarerne og OECD's retningslinjer for multinationale selskaber.

¹⁴ Dette inkluderer skiffer-olie og -gas. Et evt. provenu fra kul eller tjæresand lægges oveni.

¹⁵ Alle selskaber inden for nærmere definerede GICS-koder er som udgangspunkt ekskluderet pr. 31. december 2020 – med mindre de inden da er optaget på en

Korruption

- Investeringerne skal ikke understøtte selskaber eller statsapparater, hvor der forekommer grove og gentagne tilfælde af korruption.

Kontroversielle våben

- Investeringerne skal ikke bidrage til aktiviteter forbundet med antipersonelle landminer, klyngeammunition, atomvåben, biologiske våben eller kemiske våben.

Skat

- Investeringerne skal ikke bidrage til eller forbindes med skattesvig, skatteunddragelse eller aggressiv skatteplanlægning.

Sanktioner

- Investeringerne skal ikke ske i strid med sanktioner, der er vedtaget af FN eller EU og enten tiltrådt af Danmark eller direkte gældende i Danmark.

Brud på andre grundlæggende normer eller aftaler

- Såfremt der er udøvet brud på andre grundlæggende normer eller aftaler end de ovenfor nævnte, kan pensionskassen træffe en konkret beslutning om, at den pågældende overtrædelse skal være omfattet af pensionskassens politik.

Dialog, aktivt ejerskab og eksklusion

- Hvis et selskab overtræder Pensionskassens politik, vil Pensionskassen først forsøge at udøve aktivt ejerskab og få selskabet til at rette op via dialog, stemmeafgivelse, forslag og/eller offentlig kritik.
- Der foretages derfor en konkret vurdering af, hvorvidt der forventes at være proportionalitet mellem de resurser en dialog vil kræve, og de resultater,

---

kommende fossil inklusionsliste. På denne liste optages selskaber, som produktmæssigt falder uden for fravalgsbeslutningen samt olieselskaber, der aktivt er i færd med at omstille deres forretningsmodel, så den er forenelig med Paris-aftalens målsætning om maksimalt 2 graders klimæændring (uddybes i standpunktspapir).

¹⁶ Pensionskassen kan således fastholde investeringer i statsobligationer fra lande, der fx overtræder menneskerettighederne, og hvor der ikke forekommer en positiv udvikling, hvis de vurderes at være nødvendige for tilstrækkelig risikospredning i forhold til at kunne inve-

som dialogen forventes at munde ud i. Hvis indsatsen ikke har udsigt til at bringe overtrædelsen til ophør, vil pensionskassen som udgangspunkt ekskludere selskabet.

Undtagelser fra eksklusion

- Pensionskassen kan i særlige tilfælde undlade at ekskludere lande og selskaber, som er væsentlige for at sikre en tilstrækkelig risikospredning¹⁶.

God selskabsledelse

- Pensionskassens retningslinjer for god selskabsledelse hos danske selskaber tager udgangspunkt i de til enhver tid gældende anbefalinger, der er udarbejdet af Komitéen for god selskabsledelse.
- Pensionskassens retningslinjer for god selskabsledelse hos udenlandske selskaber tager udgangspunkt i dels ICGN's Global Corporate Governance Principles, dels lovgivning og anbefalinger for god selskabsledelse i de relevante lande.

Gruppessøgsmål

- Pensionskassen betragter deltagelse i gruppessøgsmål som en del af aktivt ejerskab. Derfor deltager pensionskassen i gruppessøgsmål mod selskaber, hvis pensionskassen har lidt et tab i forbindelse med en investering i selskabet, og tabet skyldes selskabets manglende overholdelse af lovgivning.

stere i aktivklassen overordnet set. Særligt for statsobligationer udstedt af udviklingslande gælder det, at de ofte er udstedt af lande med fattigdomsproblemer og dårlig regeringsførelse, hvilket kan føre til mere hyppige forekomster af overtrædelser af pensionskassens politik. Screeningen fokuserer derfor på at isolere aktivklassens værste elementer og samtidig identificere de investeringsmæssigt mest undværlige, da det er ønskeligt at kunne være tilstede i aktivklassen. Årsagen er hensyn til den samlede porteføljes risikospredning, ligesom adgang til international finansiering ofte er central for at kunne bidrage med finansiering til at løfte udviklingsniveauet i de enkelte lande.

Prioritering af indsatsen

- Pensionskassen kan prioritere indsatsen i tråd med internationalt anerkendte retningslinjer.
- Prioriteringen sker med afsæt i:
  - De negative indvirkningers karakter, omfang og alvor samt hvilke muligheder, der er for at stoppe eller afbøde konsekvenserne.
  - Størrelsen af pensionskassens investering ud fra et proportionalitetsprincip inden for rammerne af retningslinjerne fra FN og OECD.
  - Hensyn til resurseforbrug og omkostninger.

Åbenhed

- Pensionskassen offentliggør regelmæssigt lister over børsnoterede aktier, dialoger og eksklusioner.
- Pensionskassen redegør minimum årligt for fremdrift, prioritering og udfordringer.
- Pensionskassen vil løbende undersøge mulighederne for at øge transparensen om arbejdet med ansvarlige investeringer.

Standpunktspapirer

- Det er ikke praktisk muligt at udfærdige en politik, som på fyldestgørende vis kan regulere pensionskassens arbejde med de komplekse samfundsmæssige problemstillinger i alle detaljer.
- For at supplere politikken og redegøre for pensionskassens standpunkt, udarbejdes der derfor løbende standpunktspapirer på udvalgte emner, som på mere detaljeret vis redegør for pensionskassens tilgang og stillingtagen på et givent emne.

Komité for ansvarlige investeringer

Pensionskassens arbejde med ansvarlige investeringer er forankret i en komité bestående af:

- Pensionskassens adm. direktør
- Investeringsdirektøren
- Chefen for ansvarlige investeringer
- Medarbejdere fra teamet for ansvarlige investeringer
- Aktiechefen
- Obligationschefen
- Kommunikationschefen

Komitéens mandat beskrives i komitéens forretningsorden. Det er komitéen, som årligt indstiller pensionskassens politik for ansvarlige investeringer til bestyrelsens godkendelse.

Prioritering 2018-2019

- Børsnoterede selskaber vil fortsat være pensionskassens hovedfokus.
- Emnemæssigt er fokus på:
  - Klimahensyn
  - Menneskerettigheder
  - Skat
  - Diversitet i bestyrelser
  - Selskaber i konfliktområder
  - Øget åbenhed, fx investeringer i stats- og virksomhedsobligationer.
- Pensionskassen arbejder med samfundsansvar i forhold til alle aktivklasser, men ønsker at styrke indsatsen yderligere på tværs af aktivklasser samt med eksterne forvaltere over de kommende år.

Fremgangsmåde i korte træk

Ansvarlige investeringer i forskellige aktivklasser.

Børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer

Eksterne kapitalforvaltere

Pensionskassens investeringsstrategi bygger på en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, som rådgiver pensionskassen om udvælgelse af værdipapirer, porteføljeoptimering og taktisk positionering.

Ved investeringer i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer har pensionskassen prioriteret at have alle investeringer på 'egne bøger'. Det vil sige, at pensionskassen selv ejer hver aktie og virksomhedsobligation direkte frem for via fonde, selv når eksterne forvaltere foretager papirudvælgelsen på vegne af pensionskassen.

Pensionskassen kan dermed selv foretage screening, aktivt ejerskab og evt. eksklusion af børsnoterede selskaber og virksomhedsobligationer i tråd med nærværende politik.

Pensionskassen er således ikke afhængig af, om forvalterne inden for investeringer i børsnoterede selskaber og virksomhedsobligationer selv har systemer på plads, der kan leve op til pensionskassens "Politik for ansvarlige investeringer".

Undersøgelser

For at afklare hvilke selskaber, der potentielt eller aktuelt overtræder pensionskassens "Politik for ansvarlige investeringer", foretages en kvartalsvis global screening af investeringer i børsnoterede aktier og

virksomhedsobligationer. Denne screening foretages af en uafhængig, specialiseret samarbejdspartner, Hermes EOS.

Fokusliste

Selskaber, som vurderes at overtræde pensionskassens politik, optages i første omgang på en intern fokuslisten. På fokuslisten kan endvidere også optages selskaber, som på anden vis er blevet identificeret til (potentielt) at overtræde politikken. Fokuslisten of-fentliggøres ikke, da den indeholder selskaber og stater med uafklarede problemstillinger. Fokuslisten kan også indeholde selskaber, som pensionskassen ikke aktuelt har investeret i.

Pensionskassen må som udgangspunkt gerne investere i aktier og virksomhedsobligationer i selskaber, der figurerer på fokuslisten, men i særlige tilfælde kan pensionskassen vælge at indstille sine investeringer i selskaber under undersøgelse, således at porteføljeforvalterne ikke må øge deres position - men gerne nedbringe den - før undersøgelsen er afsluttet. En sådan beslutning er som udgangspunkt en midlertidig foranstaltning, og denne skal revurderes senest efter seks måneders forløb.

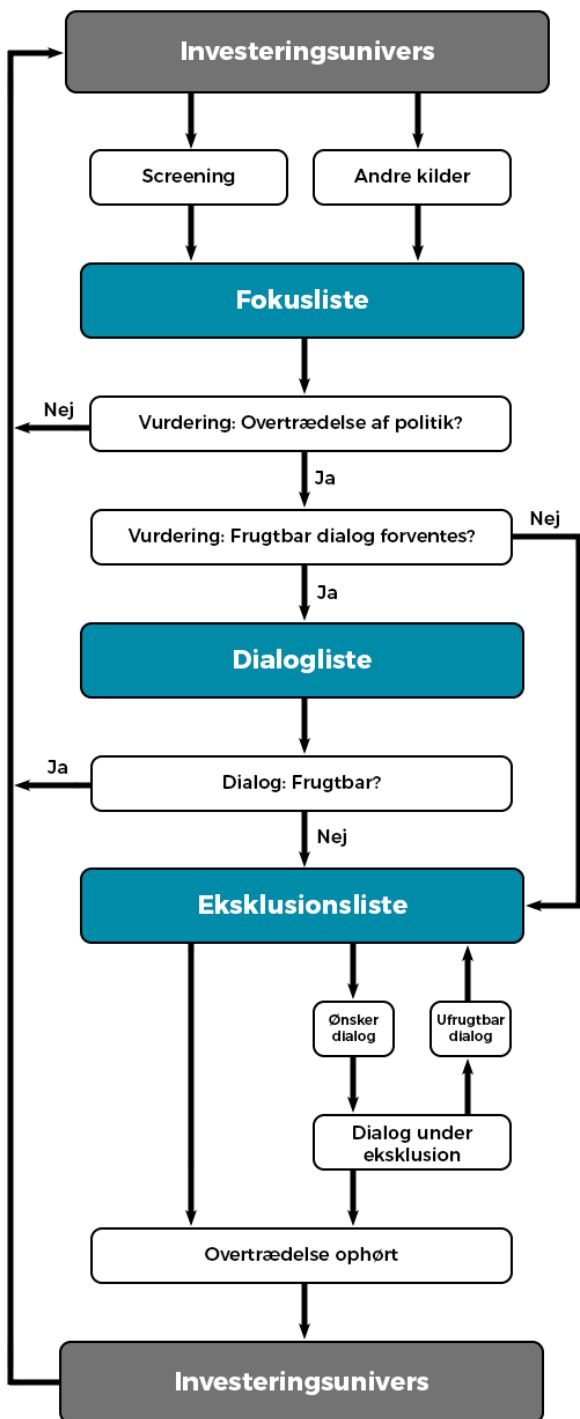
Dialog og eksklusion

Børsnoterede selskaber, der er optaget på fokuslisten, bliver dernæst vurderet nærmere med henblik på at afklare, om der er hold i den rejste problemstilling samt den passende respons.

Selskaber, som vurderes at have overtrådt pensionskassens politik for ansvarlige investeringer, bliver efter en konkret vurdering opdelt i to kategorier:

1. Selskaber, hvor de ønskede forbedringer forventes at kunne blive opnået via dialog, bliver kontaktes og optaget på dialoglisten.
2. Selskaber, hvor dialogen forventes at ende resultatløst, bliver ekskluderet og optages på eksklusionslisten.

Fig. 1 - Proces: Evaluering af børsnoterede selskaber og virksomhedsobligationer.

Dialoglisten

Børsnoterede selskaber, der er optaget på dialoglisten, kontaktes med henblik på dialog. Formålet med dialogen er dels at afklare de nærmere forhold omkring overtrædelserne, dels at kommunikere ønsker til forbedringer til selskabet.

Dialogerne tager udgangspunkt i pensionskassens politik for ansvarlige investeringer, suppleret med mere detaljerede anbefalinger, lovgivning m.m., der måtte være relevante for emnet, sektoren eller geografien.

Da dialog med selskaberne er meget resurse- og tidskrævende, og bedre resultater ofte opnås ved koordinerede henvendelser fra en gruppe af investorer, har pensionskassen indgået samarbejde med en specialiseret ekstern partner, Hermes EOS, som står for det praktiske arbejde med dialogen på vegne af pensionskassen og en lang række andre institutionelle investorer for så vidt angår selskaber, der ikke er børsnoteret i Danmark.

Pensionskassen har selv direkte dialog med de danske selskaber, fordi kendskabet til markedet, selskaberne og de lokale investorer gør det muligt og frugtbart.

Pensionskassen må gerne investere i selskaber, der figurerer på dialoglisten, idet ejerskabet skaber basis for en mere forpligtende dialog.

Eksklusionslisten

Såfremt det vurderes, at en dialog med et givent selskab ikke er formålstjenstlig eller gennem længere tid ikke har opfyldt pensionskassens forventninger, kan pensionskassen træffe en beslutning om eksklusion og optage selskabet på eksklusionslisten.

Pensionskassen må ikke investere i børsnoterede aktier eller virksomhedsobligationer i selskaber, der fremgår af eksklusionslisten.

Ophævelse af en eksklusion

Såfremt et ekskluderet selskab verificérbart ikke længere overtræder pensionskassens politik, fjernes det pågældende selskab fra eksklusionslisten. Når det sker, må pensionskassen gerne genoptage investeringer i det pågældende aktiv.

Afstemning på generalforsamlinger

Der afgives stemmer til generalforsamlinger på alle stemmeberettigede aktier i investeringsporteføljen.

Pensionskassen stemmer imod anbefalingerne fra selskabernes ledelser, hvis forslagene strider mod pensionskassens "Politik for ansvarlige investeringer" og retningslinjer for god selskabsledelse. Såfremt der stemmes imod et forslag på dagsordenen, begrundes valget så vidt muligt over for selskabet. Ligeledes informeres selskabet så vidt muligt om, hvilke tiltag der er nødvendige at foretage for, at et tilsvarende forslag på dagsordenen støttes næste gang.

Da pensionskassen har investeringer i mange selskaber over hele verden, og da målrettet afstemning kræver indgående kendskab til forholdene og lovgivning i de respektive lande, benyttes for så vidt angår udenlandske aktier en dertil specialiseret ekstern rådgiver, Institutional Shareholder Services (ISS) i samarbejde med Hermes EOS. Rådgivningen vedrørende de danske aktier er ikke nødvendig, da kendskabet til markedet og selskaberne gør det praktisk muligt at afgive stemmerne uden.

I de situationer, hvor der ikke er knyttet stemmeret til investeringen, forsøges opnåelse af anden form for indflydelse.

Åbenhed

En oversigt over pensionskassens børsnoterede aktier offentliggøres på pensionskassens hjemmeside hvert kvartal.

Eksklusionslisten offentliggøres på pensionskassens hjemmeside sammen med en begrundelse. Listen opdateres for hver eksklusion, så den altid er aktuel.

Dialoglisten offentliggøres i summarisk form på pensionskassens hjemmeside.

Alle stemmeafgivelser på generalforsamlinger offentliggøres via pensionskassens hjemmeside.

Pensionskassen kommunikerer desuden løbende om indsatsen i forhold til børsnoterede aktier og gør årligt status for området som led i pensionskassens rapport om ansvarlige investeringer.

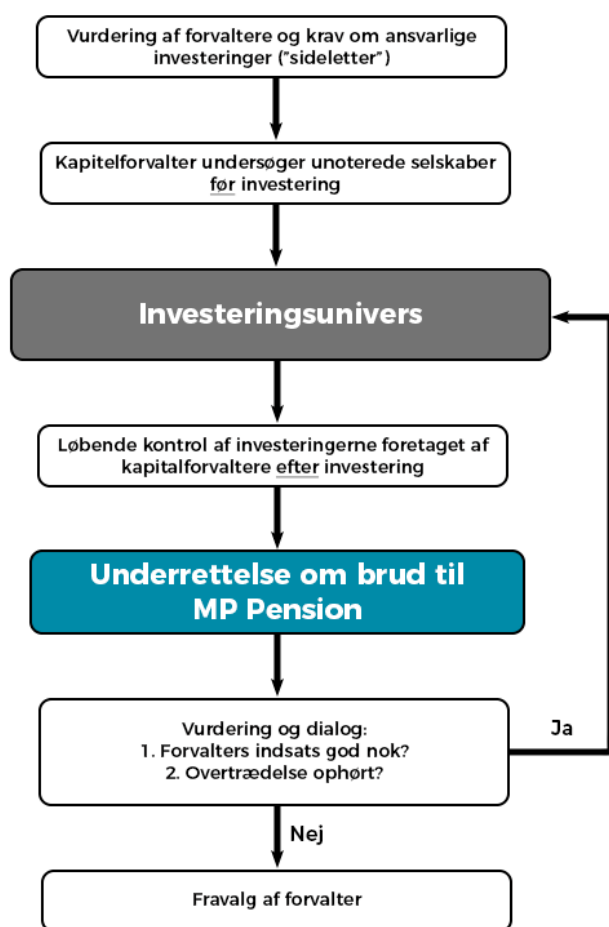
Unoterede aktier

Eksterne kapitalforvaltere

Når pensionskassen investerer i unoterede aktier foregår det i langt overvejende grad igennem fonde med dertil knyttede forvaltere.

Ved udvælgelsen af disse har pensionskassen fokus på at udvælge forvaltere med fornuftige kompetencer og standarder inden for ansvarlige investeringer.

Fig. 2 – Proces: Evaluering af unoterede selskaber.

Undersøgelse

Ved investeringer i unoterede selskaber foretager de eksterne kapitalforvaltere en fortløbig og detaljeret

gennemgang af de relevante interne forhold i selskaberne, når investeringen overvejes. Når investeringen i unoterede selskaber er foretaget, fører kapitalforvalterne en vis kontrol af de relevante interne forhold i selskaberne i forhold til ansvarlig virksomhedsadfærd.

Forvalterne skal leve op til et tillæg til kontrakten (et 'sideletter'), der beskriver pensionskassens krav om at investeringerne lever op til Global Compact 10 principper for virksomheders samfundsansvar, der bl.a. inkorporerer FN's retningslinjer for menneskeret-tigheder og erhverv.

Dialog og eksklusion

Relevante hensyn evalueres og monitoreres af forvalterne, ikke af pensionskassen, i dialog med de unoterede selskaber. Forvalterne er forpligtet til at underrette pensionskassen, hvis de underliggende selskaber overtræder principperne beskrevet i tillægget til kontrakten.

Hvis pensionskassen bliver bekendt med overtrædelser, vurderes det, om forvalteren håndterer sagen i tråd med pensionskassens "Politik for ansvarlige investeringer". Det omfatter bl.a., hvorvidt forvalteren gør sin indflydelse gældende over for det pågældende selskab for at stoppe og/eller afbøde dets negative indvirkninger på mennesker eller miljø.

Aktivklassen adskiller sig fra fx børsnoterede aktier ved, at det ikke er muligt for pensionskassen at bede forvalteren ekskludere enkeltstående selskaber på vegne af pensionskassen. Hele fonden skal vælges til eller fra.

Omvendt er der gode muligheder for at påvirke et givent selskab til at rette op, da forvalteren som hovedregel vil have plads i selskabets bestyrelse. Pensionskassen ejer desuden oftest en langt større andel i det unoterede selskab, end det er tilfældet for børsnoterede aktier. Det forbedrer mulighederne for en kritisk og frugtbar dialog.

Hvis forvalteren mod forventning ikke er lydhør på trods af gentagne forsøg fra pensionskassens side, kan pensionskassen vælge at afhænde fonden til andre professionelle investorer. Det er dog som hovedregel ikke ønskværdigt, fordi det kan være vanskeligt

at afhænde pensionskassens andel til en acceptabel pris.

Pensionskassen prioriterer derfor at gøre sin indflydelse gældende over for forvalteren, evt. i samarbejde med andre investorer, for at sikre sig, at forvalteren håndterer overtrædelsen i tråd med de internationale retningslinjer fra FN og OECD.

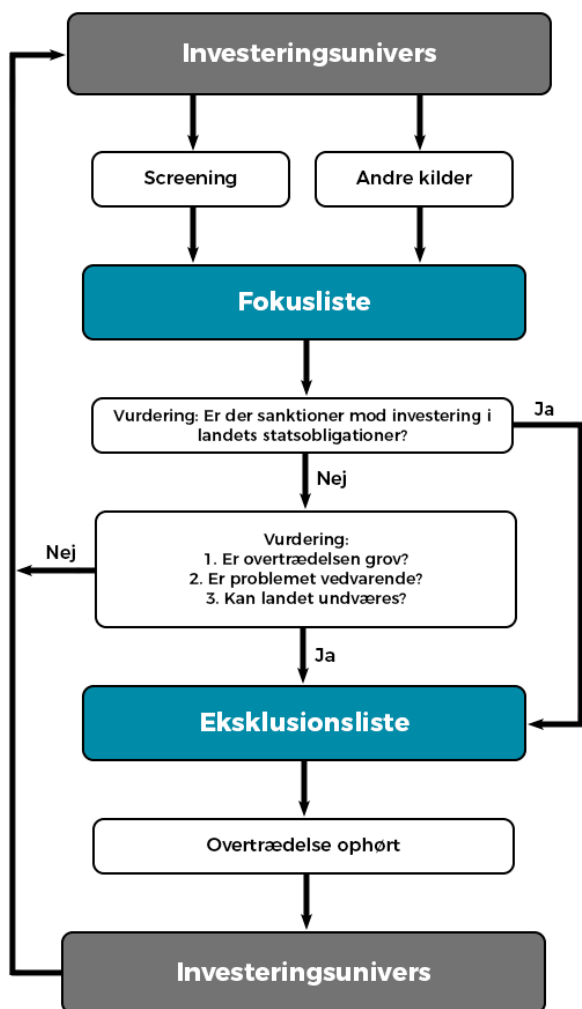
Forvaltere, der fravælges på grund af overtrædelser af pensionskassens politik sættes på en eksklusionsliste. Der er for nuværende ingen forvaltere på denne.

Åbenhed

Pensionskassen kommunikerer løbende om indsatsen i forhold til unoterede aktier og gør årligt status for området som led i pensionskassens rapport om ansvarlige investeringer.

Statsobligationer

Fig. 3 – Proces: Evaluering af statsobligationer.

Eksterne kapitalforvaltere

Pensionskassens investeringsstrategi bygger på en udstrakt brug af eksterne kapitalforvaltere, som rådgiver pensionskassen om udvælgelse af værdipapirer, porteføljeoptimering og taktisk positionering.

Ved investeringer i statsobligationer har pensionskassen prioriteret at have alle investeringer på 'egne bøger'. Det vil sige, at pensionskassen selv ejer hver statsobligation direkte frem for via fonde, selv når

eksterne forvaltere foretager køb på vegne af pensionskassen.

Pensionskassen kan dermed selv foretage screening og evt. eksklusion af statsobligationer i tråd med nærværende politik. Pensionskassen er således ikke afhængig af, om forvalterne selv har systemer på plads, der kan leve op til pensionskassens "Politik for ansvarlige investeringer".

Undersøgelse

Der foretages en kvartalsvis global screening af investeringer i statsobligationer i samarbejde med en uafhængig, specialiseret samarbejdspartner. For nuværende benyttes analysefirmaet Sustainalytics.

Fokusliste

Stater, der vurderes potentielt at være i konflikt med pensionskassens politik, bliver optaget på en intern fokusliste.

På fokuslisten kan endvidere optages stater, som på anden vis er blevet identificeret til (potentielt) at overtræde politikken. Pensionskassen må gerne investere i stater, der er optaget på fokuslisten.

Vurdering og eksklusion

Stater, der er optaget på fokuslisten, bliver dernæst vurderet nærmere med henblik på at afgøre, om landet skal ekskluderes fra pensionskassens investeringsunivers.

Undersøgelsen tager bl.a. et tilbageblik på de seneste fire kvartaler for at undersøge, om der er tale om et vedvarende problem. Pensionskassen vurderer ligeledes, om der tegn på positiv forandring fremadrettet.

Stater, som vurderes at have overtrådt pensionskassens politik, bliver efter en konkret vurdering således opdelt i tre kategorier:

- 1) Stater, som har overtrædelser af alvorlig karakter, men hvor der er tegn på positiv forandring, forbliver på fokuslisten til fortsat løbende opfølgning.
- 2) Stater, hvor det vurderes, at overtrædelserne er af særlig alvorlig og vedvarende karakter, bliver ekskluderet og optaget på eksklusionslisten, med mindre aktivt er nødvendigt for at sikre en tilstrækkelig risikospredning.

- 3) Stater, hvor investeringer i landets statsobligationer er forbudt på baggrund af en sanktion, bliver ekskluderet og optaget på eksklusionslisten.

Pensionskassen må ikke investere i stater, der fremgår af eksklusionslisten.

Ingen dialogliste for stater

Der er ikke en dialogliste for stater, da pensionskassen ikke forventer at kunne påvirke suveræne stater.

Ophævelse af eksklusion

Såfremt et land verificérbart ikke længere overtræder pensionskassens politik, fjernes det pågældende land fra eksklusionslisten. Når det sker, må pensionskassen gerne genoptage investeringer i det pågældende aktiv.

Åbenhed

Eksklusionslisten offentliggøres på pensionskassens hjemmeside.

Pensionskassen kommunikerer desuden løbende om indsatsen i forhold til statsobligationer og gør årligt status for området som led i pensionskassens rapport om ansvarlige investeringer.

Bilag

Bilag A

Global Compact – FN's 10 principper for virksomheders samfundsansvar.

Menneskerettigheder

1. Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder.
2. Virksomheden bør sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne.

Arbejdstagerrettigheder

3. Virksomheden bør opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling.
4. Virksomheden bør støtte udryddelsen af alle former for tvangsarbejde.
5. Virksomheden bør støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde.
6. Virksomheden bør afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold.

Miljø

7. Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer.
8. Virksomheden bør tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed.
9. Virksomheden bør opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.

Anti-korruption

10. Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.¹⁷

---

¹⁷ Oversættelsen af principperne til dansk er taget fra Erhvervsstyrelsens website om samfundsansvar:
<https://samfundsansvar.dk/fns-global-compact>

Bilag B

Principles for Responsible Investment (PRI) – FN-støttede principper for ansvarlige investeringer.

1. Vi vil indarbejde ESG-hensyn¹⁸ i vores investeringsanalyser og i vores beslutningsprocesser.
2. Vi vil være aktive ejere og indarbejde ESG-hensyn i vores ejerskabspolitik og praksis.
3. Vi vil søge tilfredsstillende offentliggørelse af ESG-forhold i de selskaber, vi investerer i.
4. Vi vil understøtte accept og implementering af principperne inden for investeringsindustrien.
5. Vi vil samarbejde med andre investorer for at øge effektiviteten i implementeringen af principperne.
6. Vi vil rapportere om vores aktiviteter og fremskridt mod implementering af principperne.¹⁹

---

¹⁸ ESG står for "Environmental, Social and Governance" også benævnt "ansvarlige investeringer" og "ansvarlig virksomhedsadfærd" i nærværende retningslinjer.

¹⁹ Denne oversættelse til dansk er uofficiel. Principperne på deres originalsprog kan læses på:
<https://www.unpri.org/pri/what-are-the-principles-for-responsible-investment>

Kort om MP Pension

MP Pension er en medlemsejet pensionskasse for magistre, gymnasielærere og psykologer. Derfor får medlemmerne pension og forsikringer til kostpris.

Bestyrelsen er valgt af medlemmerne, og medlemmer kan få direkte indflydelse ved at deltage på den årlige generalforsamling.

Vores vision er at skabe et højt afkast på et ansvarligt grundlag. Derfor understøtter vores investeringspolitik blandt andet Paris-aftalens målsætning om max 2 grader global opvarmning – og vi har valgt at sælge vores aktier i olie, kul og tjæresand for at sikre medlemmernes langsigtede afkast.

Fra 2009 til 2017 har MP Pension fået et afkast på 9,6 % i gennemsnit pr. år. Det er blandt de bedste afkast i pensionsbranchen.

MP Pension

Pensionskassen for Magistre og Psykologer

Smakkedalen 8

2820 Gentofte

www.mppension.dk

